

Sygn. akt IV CSK 351/18

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku S. B.
przy uczestnictwie M. D.
o zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 lutego 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 10 stycznia 2018 r., sygn. akt IV Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania M. D. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 10 stycznia 2018 r., opierając ją na zarzutach naruszenia art. 212 § 1 i 2 k.c., art. 233 § 1, art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 i art. 623 k.p.c. i uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wyrażonego w pytaniu „czy w toku postępowania o zniesienie współwłasności nieruchomości Sąd może przyznać uczestnikowi postępowania (jednemu ze współwłaścicieli) część nieruchomości bez zgody tegoż uczestnika i zasądzić od niego dodatkowo na rzecz innego uczestnika dopłatę pieniężną?” Zdaniem skarżącego, potrzeba rozstrzygnięcia przedstawionego zagadnienia prawnego może być równoznaczna z „potrzebą dokonania wykładni zacytowanych przepisów prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie sądów”. Uczestnik stwierdził ponadto, że z uwagi na „rodzaj naruszeń, których dopuścił się Sąd II instancji, a także przedstawione do rozstrzygnięcia zagadnienia prawne, niniejsza skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (...)”.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli wystąpi przynajmniej jedna z określonych w tym przepisie przyczyn, co powinno zostać wykazane i należycie uzasadnione przez składającego wniosek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Wykazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a zatem występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, wymaga przedstawienia określonego, dotychczas nierozwiązanego problemu prawnego o charakterze abstrakcyjnym, wskazania przepisu na tle którego on powstał, zaprezentowania argumentacji przekonującej o istnieniu na tle tego problemu rozbieżnych ocen prawnych i świadczącej o poważnych trudnościach w jego rozwiązaniu, a ponadto wyjaśnienia dlaczego jest on istotny (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13, niepubl.).

Skuteczne powołanie się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. a zatem na potrzebę wykładni przepisów prawa, wymaga wyraźnego ich wskazania, a ponadto przekonania w drodze stosownej argumentacji, że wywołują one rzeczywiste i poważne wątpliwości interpretacyjne i dotychczas nie doczekały się wykładni w orzecznictwie sądów, bądź przytoczenia orzeczeń wskazujących na występujące na tle tych przepisów rozbieżności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, nr 2, poz. 29).

Powołując się natomiast na oczywistą zasadność skargi, a zatem na przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., wnoszący skargę powinien przedstawić odpowiednią argumentację prawną zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia wskazanych przez niego przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.).

Wymagania te nie zostały w skardze uczestnika spełnione i żadna z powołanych przyczyn nie została wykazana.

Skarżący wadliwie powołał się we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na obie przyczyny przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. łącznie odnosząc się do tej samej kwestii prawnej. Jak wynika z konstrukcji przepisów, każda z tych przyczyn ma charakter odrębny i z uwagi na swoją odmiennność wymagają one odrębnego wykazania przy pomocy właściwej dla każdej z nich i zróżnicowanej argumentacji.

Uczestnik, twierdząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, pominął w uzasadnieniu wniosku konieczną dla wykazania tej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania argumentację prawną, w tym nie wskazał, na tle jakiego przepisu miało się ono pojawić i jakie poważne trudności wiążą się z jego rozstrzygnięciem. Kwestia wskazana przez skarżącego w istocie sprowadza się do rozstrzygnięcia o sposobie podziału nieruchomości na podstawie okoliczności sprawy, przy braku zgody uczestnika na sposób ostatecznie przyjęty przez Sąd. Ponadto, akceptacja poglądu skarżącego, wykluczającego możliwość, mającego

charakter priorytetowy, podziału fizycznego nieruchomości, w przypadku, gdy sposób jego przeprowadzenia nie uzyskał aprobaty wszystkich współwłaścicieli, oznaczałaby dopuszczalność jedynie zgodnego podziału, podczas gdy właśnie w razie braku zgody i wystąpienia sporu między uczestnikami sąd orzeka o podziale, w tym podziale fizycznym, uwzględniając wszystkie okoliczności sprawy.

Nieskuteczne uczestnik powołał się również na potrzebę wykładni przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), nie wskazując ich i nie przedstawiając argumentów prawnych, które mogłyby przekonać, że wykładnia tych przepisów budzi poważne wątpliwości, ani nie przytaczając orzeczeń mogących świadczyć, że wywołuje ona rozbieżności.

Podobnie, gdy chodzi o przyczynę, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a zatem o oczywistą zasadność skargi, uczestnik nie wskazał przepisów prawa, które miałyby - jego zdaniem - doznać oczywistego naruszenia i nie przedstawił wymaganej argumentacji, która mogłaby potwierdzić, że do takiego kwalifikowanego ich naruszenia rzeczywiście w sprawie doszło. O oczywistej zasadności skargi nie może świadczyć wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego, skoro ze względu na swoją naturę dotyczy ono zawsze problemu, który budzi poważne wątpliwości i wymaga pogłębionej analizy.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi uczestnika do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.